

Domania,
Zavod za dnevno varstvo
starejših in pomoč na domu

»Na svetu so samo štiri vrste ljudi:
Tisti, ki so bili negovalci.
Tisti, ki so negovalci.
Tisti, ki bodo negovalci
In tisti, ki nego potrebujejo.«
R. Carter

**POROČILO O IZVAJANJU SOCIALNOVARSTVENE STORITVE
POMOČ DRUŽINI NA DOMU V LETU 2019
V OBČINI APAČE**

Poročilo pripravila:
Zdenka GJERGJEK, dipl.soc.delavka

Direktor zavoda DOMANIA:
Alen DOMINIĆ

Puconci, 31.03.2020

I. ČAS IZVAJANJA

DOMANIA, Zavod za dnevno varstvo starejših in pomoč na domu, Puconci 79, 9201 PUCONCI, je na podlagi Odloka o podelitvi koncesije za opravljanje javne službe pomoč družini na domu v Občini Apače (Ur. l. RS, št. 73/13) in na podlagi Uredbe o merilih za določanje oprostitev pri plačilih socialno varstvenih storitev (Ur.l. RS št. 110/04 in 124/04) ter sklenjene koncesijske pogodbe za opravljanje javne službe Pomoč družini na domu v Občini Apače št. 125-0008/2013 z dne 14. 01. 2014, začel izvajati program pomoč družini na domu-socialna oskrba dne 01.02.2014. Storitve smo prevzeli s strani prejšnjega izvajalca, Centra za socialno delo Gornja Radgona.

II. VSEBINSKA IN STROKOVNA OPREDELITEV PROGRAMA

Pomoč na domu ali socialna oskrba je strokovno voden proces in organizirana oblika praktične pomoči, kjer sodelujejo vodja in koordinator storitve, izvajalec, uporabnik, ključni in odgovorni družinski člani ter prostovoljni sodelavci. Storitve se prične na prošnjo upravičenca ali njegovega zakonitega zastopnika in obsega dva dela: strokovna priprava na izvajanje storitve in neposredno izvajanje storitve.

- **Strokovna priprava na izvajanje storitve**

Prvi stiki z uporabnikom so se v vseh primerih izvedli s socialno delavko zavoda Domania. Po opredelitvi problema in ugotavljanju upravičenosti do storitve, je sledila priprava in sklenitev dogovora o obsegu, trajanju in načinu opravljanja storitev, organiziranje ključnih članov okolja za sodelovanje ter izvedba uvodnega srečanja med socialno oskrbovalko in uporabnikom ali družino. Uvodno srečanje je bilo namenjeno medsebojni predstavitvi in spoznavanju ter konkretizaciji predvidenih nalog socialne oskrbovalke. Razgovori z uporabnikom in njegovimi družinskimi člani so potekali po metodi dela s posameznikom ali z družino.

- **Neposredno izvajanje storitve**

Neposredno izvajanje storitve zajema različne oblike praktične pomoči in uslug uporabniku na njegovem domu in izven njega in sicer:

- **pomoč pri temeljnih dnevni opravilih**, kamor sodijo: pomoč pri oblačenju in slačenju, pomoč pri umivanju, hranjenju, opravljanju osnovnih življenjskih potreb, vzdrževanje in nega osebnih ortopedskih pripomočkov,
- **gospodinjstva pomoč**, kamor sodijo: prinašanje enega pripravljene obroka hrane, nabava živil in priprava enega obroka hrane, pomivanje uporabljene posode, osnovno

čiščenje bivalnega dela prostorov z odnašanjem smeti, postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora;

- **pomoč pri ohranjanju socialnih stikov**, kamor sodijo: vzpostavljanje socialne mreže z okoljem, s prostovoljci in sorodstvom, spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti, informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca ter priprava upravičenca na institucionalno varstvo.

Posameznik je upravičen do storitve pomoč na domu, če potrebuje najmanj dve opravičili iz dveh različnih sklopov opravičil.

III. OBSEG STORITVE

- **Vključenost uporabnikov v storitev v občini Apače v letu 2019**

Skozi leto 2019 smo storitev izvajali pri skupno 20 uporabnikih, kar je 11 uporabnikov manj kot v letu 2018.

Največ uporabnikov v letu 2019 je bilo v vasi Apače, sledita Črnci in Stogovci.

Vas	Število upravičencev 2018	Število upravičencev 2019
Apače	4	5
Črnci	5	4
Droblinci	2	2
Grabe	2	2
Janhova	1	0
Lešane	1	0
Lutverci	2	0
Mahovci	1	0
Nasova	2	0
Novi vrh	1	0
Plitvica	1	0
Podgorje	1	1
Pogled	1	1
Segovci	2	1
Spodnje Konjšče	1	0
Stogovci	3	3
Vratja vas	1	1
Vratji vrh	1	0
Zgornje Konjšče	1	0
Žepovci	4	1
Ziberci	1	0
SKUPAJ	31	20

Tabela 1: Število vključenih uporabnikov v storitev pomoč na domu po vaseh v letih 2018 in 2019

- **Povprečno število uporabnikov storitve v občini Apače v letu 2019**

Mesec	Število uporabnikov 2018	Število uporabnikov 2019	Št. uporabnikov (sobote, nedelje in prazniki) Leto 2019
Januar	19	16	3
Februar	16	15	5
Marec	16	14	2
April	15	15	10
Maj	17	15	8
Junij	16	16	6
Julij	14	16	4
Avgust	13	17	6
September	16	17	3
Oktober	17	18	8
November	15	19	4
December	16	18	4
Povprečno število uporabnikov	15,83	16,3	5,3

Tabela 2: Povprečno število uporabnikov storitve pomoč na domu v letih 2018 in 2019

V letu 2019 se je število uporabnikov gibalo med največ 19 uporabnikov v mesecu novembru in najmanj vključenimi uporabniki v marcu, ko smo imeli vključenih 14 uporabnikov. V povprečju se je pomoč na domu opravljala pri 16,3 uporabnikih mesečno, kar je povprečno enako kot v letu 2018.

- **Izvajanje storitve zvečer, ob sobotah, nedeljah in praznikih**

Zavod Domania zagotavlja storitve pomoči na domu vsakodnevno, tudi v soboto, nedeljo, ob praznikih in v večernem času. S tako razporeditvijo dela, smo pokrili specifične potrebe uporabnikov, ki jim standardno izvajanje storitve, od ponedeljka do petka, ni zadostovalo.

Ob sobotah, nedeljah, praznikih in večerih, izvajamo predvsem nujne storitve pomoči na domu, med katere spadajo privoz toplega obroka uporabnikom, ki živijo sami, zagotavljanje osebne higiene nepokretnim uporabnikom ter priprava in pomoč pri pripravi uporabnika na počitek.

S tako organizirano storitvijo, smo se še bolj približali potrebam upravičencev in s tem povečali možnost bivanja uporabnikov v domačem okolju, v kolikor imajo za to izpolnjene tudi bivalne in druge pogoje za ustrezno življenje.

V letu 2019 smo na podlagi sklenjenega dogovora, pomoč na domu v vsakodnevnem obsegu izvajali za 5 uporabnikov storitve. Opažamo pa, da veliko uporabnikov naroča občasno zagotavljanje storitve ob vikendih in praznikih. Gre predvsem za storitve privoza kosila in predvsem takrat, ko so prazniki in vikendi zaporedoma. Takrat bi namreč marsikdo ostal brez toplega obroka ali ustrezne nege več dni, zato so svojci ali uporabniki sami zaprosili za dodatno storitev.

Za vključitev v storitev med tednom (od ponedeljka do petka) v dopoldanskem in popoldanskem času se praviloma vključujejo uporabniki, ki živijo skupaj s svojci, a so le-ti med tednom v službah ali imajo druge obveznosti in ne zmorejo poskrbeti za ustrezno oskrbo starostnikov.

- **Vodenje dogovorov**

Strokovni vodja programa je zadolžen za vodenje osebne mape vsakega uporabnika in vzpostavitev storitve na podlagi podpisanega dogovora o izvajanju storitve.

V letu 2019 smo sklenili 4 nove dogovore o izvajanju storitve, kar je manj kot v preteklem letu.

16 dogovorov je ostalo nespremenjenih in tako se je storitev za omenjene uporabnike zagotavljala v enakem obsegu, ob enakem času in enaki tedenski razporeditvi, kot je potekala v prejšnjem letu.

Vrsta dogovora	Število dogovorov 2018	Število dogovorov 2019
Število novih dogovorov	14	4
Število sprememb dogovora	2	0
Število nespremenjenih dogovorov	15	16
Skupaj vodenih dogovorov	31	20

Tabela 3: Vodenje dogovorov v občini Apače v letih 2018 in 2019

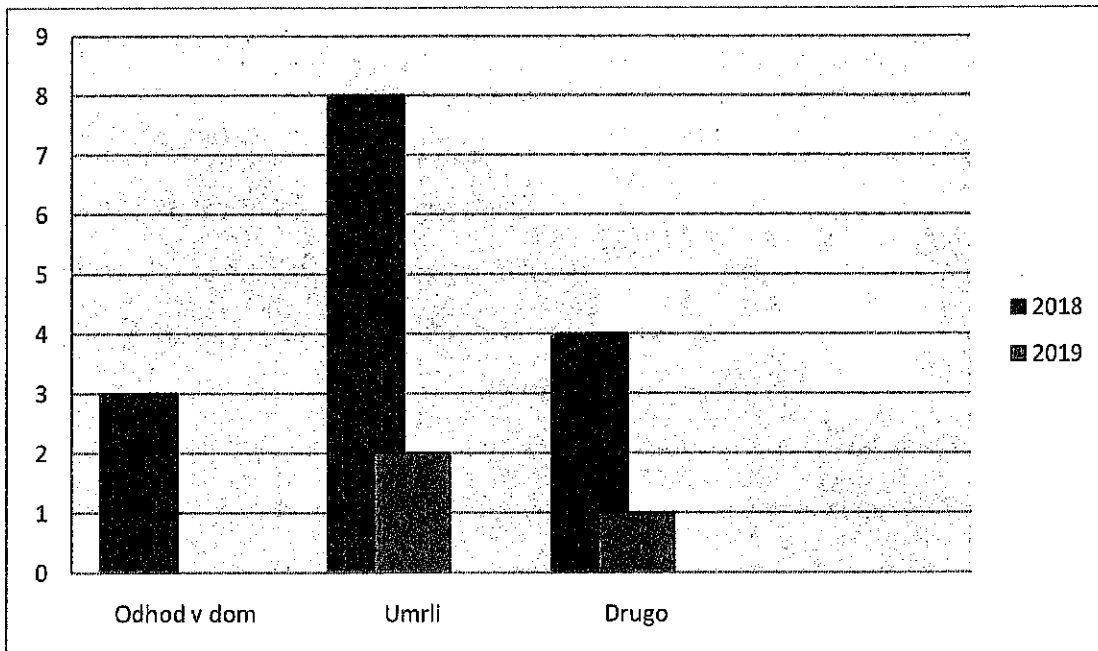

- Zaključene storitve pomoči na domu v Občini Apače

Razlog zaključka storitve	Število upravičencev 2018	Število upravičencev 2019
Odhod v dom	3	0
Umrli	8	2
Drugi razlogi (odpoved)	4	1
SKUPAJ	15	3

Tabela 4: Število zaključenih storitev pomoč na domu v občini Apače v letih 2018 in 2019

V letu 2019 smo zaradi smrti zaključili storitev pri dveh uporabnikih. Imeli smo eno odpoved storitve iz drugih razlogov (izboljšanje zdravstvenega stanja).

Graf 1: Zaključene storitve v občini Apače v letih 2018 in 2019

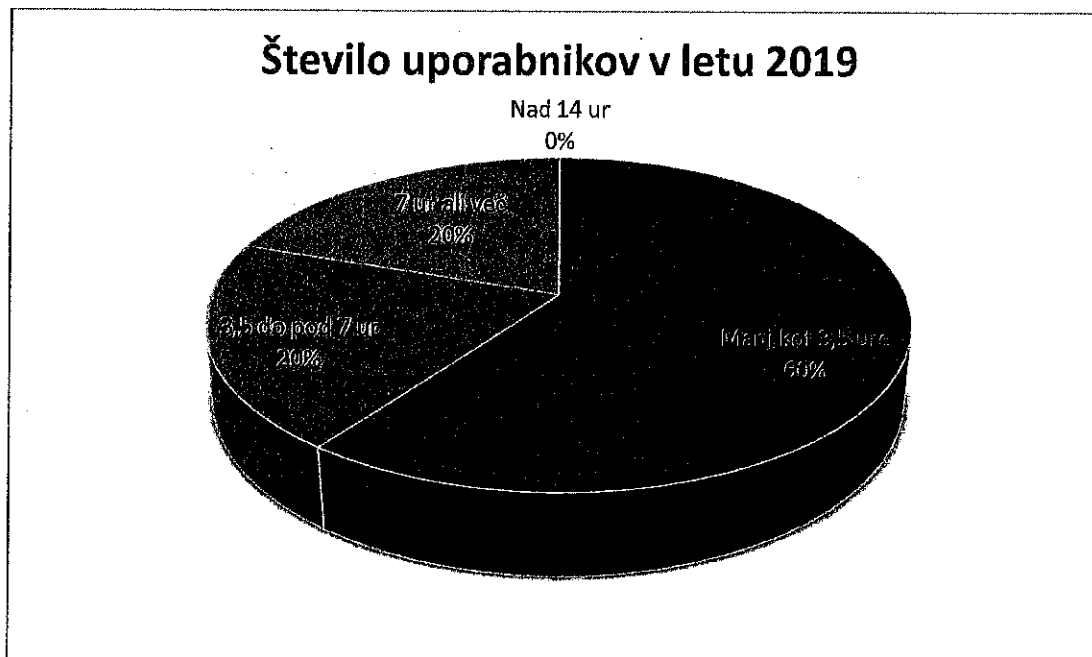
• Časovni obseg storitve pomoč na domu na podlagi sklenjenih dogovorov

Tedenski obseg ur pri uporabniku	Število uporabnikov 2018	Število uporabnikov 2019
Manj kot 3,5 ur	15	12
3,5 ure do pod 7 ur	8	4
7 ur ali več	6	4
Nad 14 ur	2	0
SKUPAJ	31	20

Tabela 5: Obseg tedenskih učinkovitih ur storitve pomoči na domu v letih 2018 in 2019

Iz tabele je razvidno, da prevladuje število uporabnikov, ki prejemajo storitve pomoči na domu manj kot 3,5 ure. V to kategorijo spadajo predvsem uporabniki, ki se jim pripelje dnevni topli obrok ter nudi osnovna jutranja nega ali tedensko čiščenje.

Z obsegom 7 h ali več so bili vključeni 4 uporabniki. Pri omenjenih uporabnikih je bil obseg ur povezan s kronično boleznijo in nezmožnostjo zagotavljanja osnovne nege in oskrbe s strani družine. Delo pri omenjenih štirih uporabnikih se je opravljalo tudi ob večerih, vikendih in praznikih.

Graf 2: Razporeditev učinkovitih ur čez teden pri uporabnikih pomoči na domu

• **Frekvenca izvajanja storitev**

Tedensko	2018	2019
1x	7	2
2x	2	2
3x	2	1
5x	9	10
6x	2	0
7x	2	0
10x	2	3
14x	4	1
15x	/	0
21x	1	0
28x	/	1
SKUPAJ	31	20

Tabela 6: Frekvenca izvajanja storitev pomoč na domu v občini Apače v letih 2018 in 2019

V letu 2019 se je pri desetih uporabnikih storitev izvajala 5x tedensko. Večinoma je v teh primerih opravljena jutranja storitev osebne nege uporabnika ali dnevni dovoz toplega obroka. Pri dveh uporabnikih se je storitev izvajala 1x tedensko. Večinoma so to uporabniki, ki so se na novo vključili, ali potrebujejo občasno pomoč v obliki pomoči pri kopianju, pomoči pri čiščenju, nabavo živil itd.

Storitev 14x tedensko, ki večinoma pomeni, da se je storitev izvajala vsak dan, 2x dnevno in praviloma zjutraj in zvečer se je izvajala pri 1 uporabniku. Vse druge frekvence izvajanja so bile izvedene v manjšem obsegu, saj je bila storitev naravnana specifično na posameznega uporabnika. Ob sklepanju dogovora se natančno pogovorimo o potrebah uporabnikov glede števila obiskov in jih v skladu z željami in kadrovskega zmožnostmi, uresničimo.

Največji dnevni možni obisk socialnih oskrbovalk je 3-4 x dnevno. V praksi to pomeni, da se uporabnika obišče zjutraj, se mu pripravi jutranji obrok in pomaga pri osebni higieni. V opoldanskem času se prinese in servira kosilo, večernem času pa se pripravi obrok in pomaga pri pripravi na spanje. Takšen obseg storitev se je izvajal pri 1 uporabnici.

Ugotavljamo, da večja potreba obiskov (več kot 3-4x dnevno) pod vprašaj postavlja smiselnost in zmožnost uporabnika, da biva v domačem okolju. V primerih, kjer se potreba tako poveča, se tudi svojci in uporabniki poslužujejo drugih oblik pomoči (institucionalno varstvo, dnevno varstvo itd.).

• Efektivne ure

Mesec	Število opravljenih efektivnih ur 2018	Število opravljenih efektivnih ur 2019
Januar	306,5	268
Februar	290,5	248,5
Marec	300,5	235,5
April	272	252,5
Maj	304	293
Junij	257	249,5
Julij	237,5	295
Avgust	240,5	273,5
September	261	286
Oktober	307,5	316
November	257	371,5
December	254	320,5
Skupaj opravljene efektivne ure	3.288	3409,5

Tabela 7: Število opravljenih efektivnih ur pomoči na domu v občini Apače v letih 2018 in 2019

Efektivna ura je čas izražen v urah, ki ga socialna oskrbovalka porabi pri neposrednem izvajanju storitve na domu uporabnika ali zunaj njega, v kolikor opravlja določeno nalogo ali opravilo za uporabnika. Pravilnik o standardih in normativih v socialnem varstvu nalaga, da se lahko pri uporabniku opravi največ 80 efektivnih ur mesečno. V primeru, da storitev izvajata dve socialni oskrbovalki, se lahko obseg poveča za 1/3. Nadalje nalaga tudi, da lahko ena socialna oskrbovalka opravi največ 110 ur, v dogovoru s posamezno občino je možno odstopanje za 10%.

V letu 2019 smo v občini Apače opravili 3409,5 efektivnih ur storitve. Najmanj efektivnih ur smo imeli v mesecu marcu in sicer 235,5 h, največ efektivnih ur je bilo v mesecu novembru in sicer 371,5 ur. Glede na leto 2018 smo v letu 2019 opravili 121,5 efektivnih ur več.

Na območju občine Apače smo imeli skozi leto 2019 zaposlene tri socialne oskrbovalke. Za primere nadomeščanja in bolniških odsotnosti smo storitev izvajali s pomočjo socialnih oskrbovalk iz drugih Občin. Prikaz efektivnih ur je seštevek ur, ki so jih opravile vse socialne oskrbovalke skupaj.

IV. VSEBINSKI DEL STORITVE

V okviru storitve socialne oskrbe so se izvajali trije temeljni sklopi opravil in sicer:

- pomoč pri temeljnih dnevni opravilih
- gospodinjska pomoč
- pomoč pri ohranjanju socialnih stikov

Pri prikazu vsebine pomoči smo upoštevali vse sklenjene dogovore o izvajanju storitve in zajeli vsa opravila, ki so jih za uporabnike v letu 2019 izvajale socialne oskrbovalke.

Vsebinski prikaz storitve po posameznih sklopih glede na sklenjene dogovore:

Naziv storitve/opravila	Št. uporabnikov v občini Apače 2018	Št. uporabnikov v občini Apače 2019
Skupina A-pomoč pri temeljnih dnevnihih opravilih		
• pomoč pri oblačenju in slačenju	24	12
• pomoč pri umivanju	24	12
• pomoč pri hranjenju	3	1
• pomoč pri opravljanju osnovnih življenjskih potreb	22	11
• vzdrževanje in nega osebnih ortopedskih pripomočkov	0	0
SKUPAJ	73	36

Tabela 8: Številčna razporeditev storitev v skupini A-pomoč pri temeljnih dnevnihih opravilih

Pomoč pri temeljnih dnevnihih opravilih v letu 2019 predstavlja 32,43 % vseh opravljenih storitev.

Pomoč pri opravljanju temeljnih potreb je ključna storitev pomoči na domu predvsem pri tistih uporabnikih, ki zaradi starostnih zdravstvenih težav (otežena gibljivost, demenca itd.) ne morejo poskrbeti za svojo osebno higieno in osnovno urejenost, svojci pa te zahtevne skrbi ne morejo v celoti prevzeti. Pri 12 uporabnikih se je izvajala pomoč pri umivanju in pomoč pri oblačenju ali slačenju. Sledi pomoč pri opravljanju osnovnih življenjskih potreb pri 11 uporabnikih. To so storitve, katere se navezujejo ena na drugo in uporabniki, ki potrebujejo pomoč pri temeljnih dnevnihih opravilih, se praviloma odločijo za njih v kompletu.

Najmanj opravljenih storitev sta obsegali pomoči pri hranjenju v 1 primeru in vzdrževanje ter nega osebnih ortopedskih pripomočkov, katere v letu 2019 nismo izvajali.

Naziv storitve/opravila	Št. uporabnikov v občini Apače 2018	Št. uporabnikov v občini Apače 2019
Skupina B-gospodinjjska pomoč		
• prinašanje enega pripravljenega obroka	6	7
• nabava živil in priprava enega obroka hrane	4	4
• pomivanje uporabljene posode	11	9
• osnovno čiščenje bivalnega dela prostorov z odhašanjem smeti	8	4
• postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora	18	7
SKUPAJ	47	31

Tabela 9: Številčna razporeditev storitev v skupini B-gospodinjjska pomoč

Gospodinjska pomoč v letu 2019 predstavlja 27,93 % vseh opravljenih storitev.

V sklopu opravil gospodinjske pomoči se je postiljanje in osnovno vzdrževanje spalnega prostora ter prinašanje toplega obroka hrane izvajalo pri 7 uporabnikih. Njaveč uporabnikov pa je potrebovalo pomivanje uporabljene posode.

Dnevni privoz toplega obroka in osnovno vzdrževan prostor predstavljata pogoj, ki marsikateremu uporabniku zagotavlja osnovo za kvalitetno in zadovoljno bivanje v domačem okolju. Veliko uporabnikov naše storitve je delno pokretnih, premikajo se s pomočjo vozička ali hoduljice in lahko deloma poskrbijo za svoje potrebe, se umijejo, si pripravijo osnovne obroke itd. Gospodinjska opravila kot so čiščenje in kuhanje, pa jim predstavljajo težavo, saj je pri vseh delih potrebno veliko hoje in fizičnih naporov, ki jim ga zdravstveno stanje ne omogoča.

Naziv storitve/opravila	Št. uporabnikov v občini Apače 2018	Št. uporabnikov v občini Apače 2019
Skupina C-pomoč pri ohranjanju socialnih stikov		
• vzpostavljanje soc. mreže z okoljem, s prostovoljci in s sorodstvom	31	20
• spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti	4	4
• informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca	25	20
• priprava na institucionalno varstvo	0	0
SKUPAJ	60	44

Tabela 10: Številčna razporeditev storitev v skupini C- pomoč pri ohranjanju socialnih stikov

Pomoč pri ohranjanju socialnih stikov v letu 2019 predstavlja 39,64 % vseh opravljenih storitev.

Kot je razvidno iz tabele 10 in kot opazamo iz izkušenj v drugih občinah, pomoč pri ohranjanju socialnih stikov pridobiva na veljavi in pogostosti izvedbe. Pri izvajanju storitve pomoč na domu se čedalje več časa namenja vzpostavljanju socialne mreže uporabnika s pomembnimi drugimi. Socialna oskrbovalka je mnogokrat edina oseba, s katero ima uporabnik storitve reden osebni stik, zato je tudi tista ključna oseba, ki lahko povezuje uporabnika z okoljem in mu pomaga, da si zgradi širšo družbeno mrežo. Na ta način skušamo omiliti osamljenost, ki je velikokrat spremljevalec starega človeka, ki biva doma.

Vsi uporabniki potrebujejo pomoč pri vzpostavljanju socialne mreže z okoljem, s prostovoljci in s sorodstvom ter informiranje ustanov o stanju in potrebah upravičenca. Tu se izvajajo predvsem storitve, ki se tičejo predajanja informacij med službami in napotitev uporabnikov do ustreznih služb, če njihovih potreb v storitvi pomoč na domu ni mogoče zadovoljiti. Če socialne delavke ocenijo kot potrebno, se socialna delavka se oglasi na domu

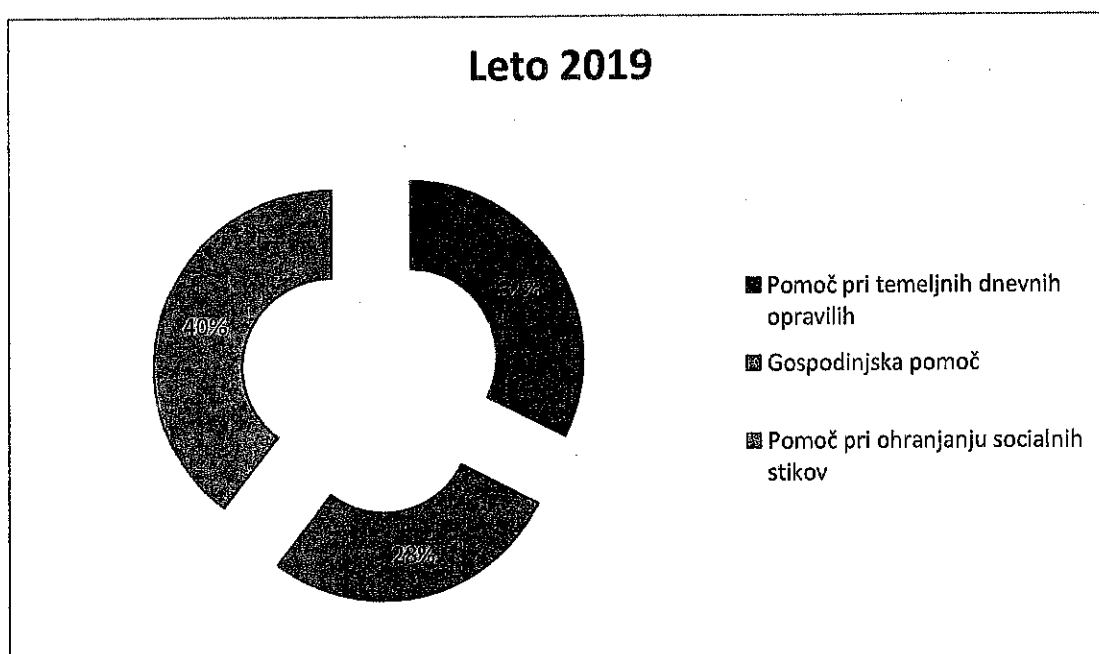

uporabnika, v pogovoru definira problem in v primeru, da je za razrešitev problema to potrebno, k sodelovanju povabi tudi strokovne delavce na drugih področjih. Veliko dela socialne delavke se nanaša tudi na pomoč pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev in drugih pravic uporabnikov.

V treh primerih smo izvajali spremljanje upravičenca pri opravljanju nujnih obveznosti. Storitve se izvajajo v manjšem obsegu, vendar se ugotavlja, da veliko ljudi nima možnosti prevoza k zdravniku, v trgovino in če smo kot izvajalci vključeni v njihovo vsakodnevno življenje, se na nas obrnejo tudi s prošnjo po prevozu.

V letu 2019 nismo izvajali storitve priprava na institucionalno varstvo, saj je večina naših uporabnikov v domačem okolju zadovoljna in si z našo pomočjo skušajo zagotoviti bivanje v domačem okolju, dokler jim zdravje in druge možnosti to dopuščajo. Odločitev za institucionalno varstvo je osebna in stvar odločitve posameznika; pri urejanju domačega varstva se vključujemo predvsem pri uporabnikih, ki svojcev nimajo, a v letu 2019 nismo imeli nobenega uporabnika, ki bi se odločal za institucionalno varstvo in nas prosil za pomoč pri pripravi na vključitev.

Obseg storitve in sklop opravil se ves čas prilagaja potrebam posameznega uporabnika. Na ta način zagotovimo, da uporabnik prejme tiste storitve, ki jih najbolj potrebuje.

Graf 3: Razporeditev opravil glede na sklop storitve

V. UPORABNIKI

Storitev pomoč na domu je namenjena uporabnikom, ki imajo zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje in se zaradi starosti ali hude invalidnosti ne morejo oskrbovati in negovati sami, njihovi svojci pa take oskrbe oz. nege ne zmorejo ali zanjo nimajo možnosti.

• Upravičenost do storitve

Uporabniki so osebe, ki jim preostale psihofizične sposobnosti omogočajo, da z občasno organizirano pomočjo drugega ohranjajo zadovoljivo telesno in duševno počutje in lahko funkcionirajo v znanem bivalnem okolju tako, da jim vsaj za določen čas ni potrebno institucionalno ali drugo varstvo. Upravičenci so:

- osebe stare nad 65 let, ki so zaradi starosti ali pojavov, ki spremljajo staranje nesposobne za popolnoma samostojno življenje,
- osebe s statusom invalida po Zakonu o socialnem vključevanju invalidov,
- druge invalidne osebe, ki jim je priznana pravica do tuje pomoči in nege za opravljanje večine življenjskih funkcij,
- kronično bolne osebe z dolgotrajnimi okvarami zdravja, ki nimajo priznanega statusa invalida, pa so po oceni pristojnega centra brez občasne pomoči druge osebe nesposobni za samostojno življenje,
- hudo bolni otrok ali otrok s težko motnjo v telesnem ali težko in najtežjo motnjo v duševnem razvoju, ki ni vključen v organizirane oblike varstva.

Za vse uporabnike, ki so bili v letu 2019 vključeni v storitev je bilo v razgovoru z njimi ugotovljeno, da so upravičenci do storitev.

Vrsta upravičenosti	Število upravičencev 2018	Število upravičencev 2019
• starost nad 65 let	26	14
• status invalida	1	1
• druge invalidne osebe	0	0
• kronično bolni	4	5
• bolni otrok	0	0
SKUPAJ	31	20

Tabela 11: Upravičeni uporabniki pomoči na domu v letih 2018 in 2019 v občini Apače

14 uporabnikov, kjer smo izvajali pomoč na domu, spada v kategorijo upravičencev, ki so do storitve upravičeni na podlagi dosežene starosti 65 let. Pet uporabnikov je bilo v storitev vključenih kot kronično bolne osebe z dolgotrajnimi težavami v zdravju, ki nimajo priznanega statusa invalida, so pa po oceni pristojnega centra za socialno delo nesposobne samostojnega življenja.

En uporabnik je bil vključen na podlagi statusa invalidne osebe invalida po Zakonu o socialnem vključevanju invalidov. V letu 2019 nismo beležili upravičencev iz kategorij druge invalidne osebe in hudo bolni otrok. Večinski delež vključenih v socialno oskrbo predstavljajo osebe, starejše nad 65 let.

• **Struktura uporabnikov 2019**

Starost	Število moških	Število žensk	Število vseh uporabnikov (moški+ženske)
Do 65 let	3	0	3
66-70 let	3	0	3
71-75 let	2	0	2
76-80 let	2	0	2
81-85 let	0	4	4
86-90 let	2	1	3
Nad 90 let	0	3	3
Skupaj	12	8	20

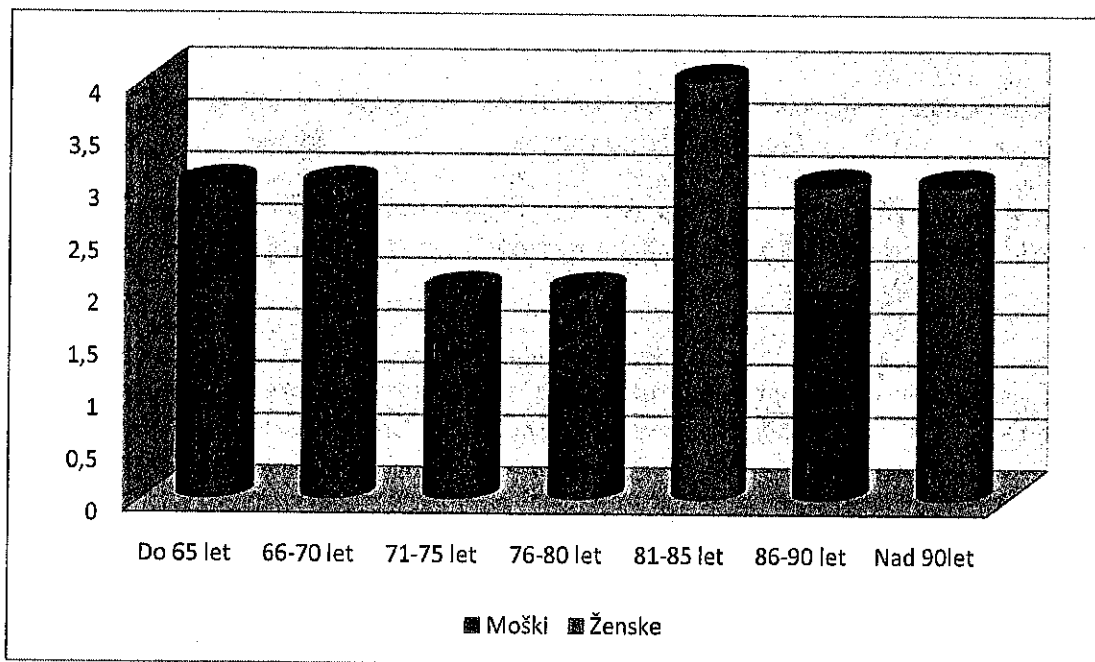
Tabela 12: Struktura uporabnikov pomoč na domu po spolu in starosti

Iz podatkov v Tabeli 12 lahko razberemo, da največji delež uporabnikov predstavljajo uporabniki, nad 80 let. Le-ti so bili v letu 2019 4. V tej skupini imamo vse 4 ženske uporabnice.

V splošnem smo imeli vključene 4 moške več kot žensk.

Še vedno je opazno, da se moški v storitev vključujejo prej kot ženske uporabnice. Do 70. leta starosti imamo vključenih 6 moških, medtem ko nimamo do teh let vključene nobene ženske. Velikokrat je vključitev moških povezana s socialnimi stiskami, samskim stanom in spremljajočimi zdravstvenimi težavami (alkoholizem, posledice raznih kapi itd). Iz tega lahko splošimo že znano dejstvo, da ženske v Sloveniji v splošnem živijo dlje, so boljšega zdravstvenega stanja in so dlje časa sposobne samostojno živeti in skrbeti za svoje potrebe.

85% vseh uporabnikov storitve je bilo starejših od 65 let, za katere je tudi pomoč na domu v največji meri zasnovana.

Graf 4: Struktura uporabnikov v letu 2018

• **Življenjske razmere uporabnikov**

	Občina Apače 2018	Občina Apače 2019
Živi sam/a	13	4
Živi z otrokom	13	8
Živi z zakoncem	4	6
Z drugimi sorodniki	1	3
SKUPAJ	31	20

Tabela 13: Življenjske razmere uporabnikov v občini Apače v letih 2018 in 2019

Največ uporabnikov pomoči na domu živi z otrokom. Takih je 8 uporabnikov. Sledijo uporabniki, ki živijo z zakoncem.

Iz celotnega pregleda strukture uporabnikov je razvidno, da se je storitev dejansko izvajala pri upravičencih, ki imajo zagotovljene bivalne in druge pogoje za življenje v svojem bivalnem okolju, živijo sami ali z drugimi osebami in se zaradi bolezni ali invalidnosti ne morejo oskrbovati in negovati sami, njihovi svojci pa take oskrbe in nege ne zmorejo ali zanjo nimajo možnosti.

VI. IZVAJALCI PROGRAMA

Na območju občine Apače so storitev pomoč na domu izvajale 3 socialne oskrbovalke. Omenjene socialne oskrbovalke so delale konstantno v Apačah, medtem ko so se socialne oskrbovalke iz drugih občin, kjer storitev izvajamo, vključevale po potrebi- v primeru nadomeščanj, dopustov, povečanega obsega dela, bolniških odsotnosti. Skozi ves čas smo zagotavljali ustrezno nadomestilo socialnih oskrbovalk in delo za uporabnike nemoteno izvajali.

Strokovni del storitve zagotavljamo z vodjo in koordinatorjem storitve pomoč na domu. Zaposleni se vključujemo v dodatna usposabljanja po letnem načrtu izobraževanj in imamo organizirano supervizijo pod vodstvom supervizorke ga. Irene Pudgar, s supervizijsko licenco Socialne zbornice Slovenije. Socialne oskrbovalke se redno vključujejo tudi v intervizijo, s pomočjo katere si med sabo pomagajo razrešiti aktualne delovne težave.

Izobraževanja zaposlenih v letu 2019:

- Skupaj do odgovorov na potrebe starejših ljudi- strokovni posvet; 22.5.2019
- Pomoč za osveščanje, preprečevanje in zmanjšanje nasilja nad starejšimi- seminar; 15.6.2019
- Skupaj do odgovorov na potrebe starejših ljudi-delavnica; 4.9.2019
- Skupaj do odgovorov na potrebe starejših ljudi-delavnica; 23.9.2019
- Tečaj temeljnih postopkov oživljanja- tečaj; 9.10.2019
- Spomni se jeseni- regijsko srečanje; 3.10.2019
- Predstavitve socialnega varstva v Sloveniji in na Hrvaškem- povezovanje in mednarodno sodelovanje; mednarodni posvet; 15.10.2019
- 19. Pomurski in 6. Mednarodni simpozij o kronični rani; strokovno izpopolnjevanje; 18.10.2019
- Delo s starejšimi; izobraževalni seminar; 6.11.2019
- Spregovorimo o demenci- predavanje; 20.11.2019
- Razumeti sebe, da bolje sodelujemo z drugimi- strokovno izobraževanje; 8.11.2019
- Izzivi kakovostnega staranja- srečanje; 22.11.2019
- Duševno zdravje- depresija- strokovno izobraževanje; 21.11.2019
- Zdravstvena nega pacienta z nefrostomo in izločalno stomo- strokovno izpopolnjevanje; 29.11.2019

VII. FINANCIRANJE

Socialnovarstveni program pomoči na domu se financira iz dveh glavnih virov:

- prispevek s strani občine Apače na podlagi pogodbe o financiranju in
- prispevek uporabnikov.

Ekonomska cena se je oblikovala v skladu s predpisano metodologijo za oblikovanje cene socialnovarstvenih storitev in je v letu 2019 (1.1.-31.3.2019) znašala 15,70 EUR za eno uro neposrednega dela socialne oskrbovalke ob delavnikih.

Zakon o socialnem varstvu občinam nalaga obveznost, da storitev pomoč na domu subvencionirajo v višini 50%, kar pomeni bistveno nižjo ceno za uporabnika ter cenovno bolj dostopno storitev. Občina Apače je storitev dodatno subvencionirala in tako je cena za uporabnika znašala 4,63 EUR, za občino Apače pa 11,07 EUR na efektivno uro (1.1.-31.3.2019).

Ob vikendih, nedeljah in praznikih je znašala 1 efektivna ura 21,98 EUR, od tega je uporabnik plačal 6,48 EUR, ostalo pa je bila subvencija občine Apače.

Od 1.4.2019 velja nova cena za uporabnika pomoči na domu:

- Ob delavnik od ponedeljka do petka 4,89 EUR na efektivno uro;
- Ob sobotah, nedeljah, državnih praznikih in dela prostih dnevih 6,84 EUR na efektivno uro.

Poznamo še dodatne oprostitve plačila storitve za uporabnike v težki finančni situaciji (prejemniki denarne socialne pomoči, druge težke razmere). O upravičenosti o dodatni/zvišani oprostitvi, na podlagi vloge za oprostitvev plačila, odloča pristojni CSD z izdajo odločbe.

Celotne oprostitve plačila storitve so deležni tudi uporabniki, ki jim je po Zakonu o družbenem varstvu telesno in duševno prizadetih oseb, priznan status invalida.

	Sam	Status invalida	Delno plačilo	Občina v celoti	SKUPAJ
Leto 2019	16	1	0	3	20

Tabela 14: Uporabniki pomoči na domu glede na delež plačila storitve

Iz tabele je razvidno, da si 16 uporabnikov storitev v celoti plačevalo samih. Plačilo v celoti je mišljena cena za uporabnika, s subvencijo občine. Trije uporabniki so bili oproščeni plačila storitve v celoti. En pa je bil v celoti oproščeni na podlagi Zakona o socialnem vključevanju invalidov.

VIII. CILJI STORITVE

Cilji programa pomoči družini na domu so naslednji:

- doseganje večje kakovosti življenja starejših in invalidnih oseb v bivalnem okolju,
- razvoj in širitev mreže pomoči za starejše in invalidne osebe, ki ne zmorejo same ali ob pomoči družine skrbeti za svojo vsakodnevno oskrbo ali nego,
- vzpostavljanje odnosa sodelovanja in podpore z uporabniki in njihovo socialno mrežo,
- celosten pristop pri obravnavi starejših in invalidnih oseb,
- dobro medinstitucionalno sodelovanje,
- stalno analitično spremljanje potreb po storitvi,
- ustvarjanje pogojev, da bi starejši, bolni in invalidni občani imeli čim dalj časa možnost živeti doma idr.

Domania,
Zavod za dnevno varstvo
starejših in pomoč na domu

t/f: 02 545 91 83
e: info@domania.si
Puconci 79
9201 Puconci

Zavedamo se, da je za starega človeka njegovo domačo okolje bistvenega pomena. Raziskave na področju gerontologije in tudi ankete, ki jih izvajamo med našimi uporabniki, kažejo na dejstvo, da je za starega človeka izjemnega pomena, da lahko biva doma, v okolju, kjer je preživel vso svoje življenje, obdan z domačimi ljudmi, svojimi predmeti itd. V takem okolju se star človek najlažje znajde in počuti varno.

S storitvijo pomoč na domu, se lahko za veliko let ali za vedno odloži bivanje v institucionalnem varstvu, ki je v vseh razvitih evropskih državah že v zatonu in prepušča prostor alternativnim oblikam pomoči starejšim.

IX. REZULTATI IN EVALVACIJA

Pomoč na domu predstavlja enega od ključnih členov v soustvarjanju ustreznih razmer za življenje stare, vse bolj številčne populacije. Sodobni koncept celovite družbene skrbi za stare, zagotavlja zadovoljevanje vseh njihovih specifičnih potreb in jim s sistemom različnih oblik pomoči zagotavlja enakopraven družbeni položaj in preživljanje varne starosti. Tako je osnovna funkcija pomoči na domu prispevati h kvalitetnemu in varnemu življenju starostnikov v domačem okolju.

Pomoč na domu je tudi sodoben koncept reševanja in blaženja stisk starih ljudi, saj jih skuša reševati na starostniku prijazen in njemu primeren način. Na starostnika se gleda kot na »soustvarjalca rešitev za njegove težave«, saj le on sam najbolj ve, kaj potrebuje in na kakšen način si želi zagotoviti pomoč. Pomoč na domu prav tako pripomore k deinstitucionalizaciji, saj vsi sodobni koncepti in praktične izkušnje kažejo, da je za starostnika najbolje, da čim dlje, dokler zmore, ostaja v svojem domačem okolju.

Gledé na splošno socialno situacijo, ko so cene institucionalnega varstva v primerjavi s pokojninami čedalje višje, pomoč na domu predstavlja tudi finančno dostopno obliko pomoči, ki se je bo v prihodnosti posluževalo vedno več uporabnikov.

Nacionalni program socialnega varstva do leta 2013-2020 predvideva, da bi se v pomoč na domu vključevalo vsaj 3,5% starejših od 65 let, kar pomeni, da bo sama storitev še razširila in postala pomembna alternativa vsem drugim oblikam pomoči za stare.

V letu 2019 je bilo šesto leto izvajanja socialnovarstvene storitve pomoč na domu za občino Apače. Storitve smo pričeli izvajati 1.02.2014. Večjih težav pri izvajanju storitve v letu 2019 nismo imeli, prav tako ne večjih pritožb na samo izvajanje storitve. Vse morebitne nesporazume in morebitne kritike opravljenega dela socialnih oskrbovalk pa smo reševali s pogovorom in razjasnitvijo situacije. Na potrebo po storitvi smo se vključevali ažurno in v najkrajšem možnem času in na podlagi kadrovskih in terminskih možnosti, uporabnike vključevali v storitev.

Ob naših evalvacijah, ki smo jih opravili 1x letno z vsakim uporabnikom in svojci, smo zaznali pozitiven odziv na opravljene storitve pomoči na domu. Večina uporabnikov in svojcev je mnenja, da jim storitev omogoča kvalitetno življenje v domačem okolju. Storitev pomeni razbremenitev za svojce, t.i. neformalne oskrbovalce, ki se poleg skrbi za starega svojca soočajo se s svojimi delovnimi in osebnimi obremenitvami. Kvaliteta storitev dela socialnih oskrbovalk, razporeditev terminov ter način dela so bili dobro ocenjeni. Tudi cena

Domania,
Zavod za dnevno varstvo
starejših in pomoč na domu

t/f: 02 545 91 83
e: info@domania.si
Puconci 79
9201 Puconci

storitve je za veliko večino uporabnikov sprejemljiva, predvsem zaradi večje subvencije občine.

Zavod DOMANIA je tudi v letu 2019 nadaljeval na prepoznavnosti naše storitve in vključevanju zaposlenih v lokalno okolje.

V občini Apače smo tudi v letu 2019 imeli sestanke s socialnimi oskrbovalkami in uradne ure socialne delavke v prostorih občine in s tem skušali približati storitev samim uporabnikom. S tem smo zagotovili tudi tedensko predajanje informacij med socialno delavko in socialnimi oskrbovalkami ter možnost hitrega urejanja storitve potencialnim uporabnikom in ažurnega reševanja morebitnih težav. Socialna delavka je izvajala evalvacije opravljenega dela po domovih uporabnikov ter skrbela za kvalitetno opravljene storitve. Vzpostavili smo tudi sodelovanje s centrom za socialno delo in se po potrebi vključevali v delo in jim posredovali informacije s terena.

V letu 2019 smo storitev izvajali pri skupno 20 uporabnikih. Sklenili smo 4 nove dogovore, pri 3 uporabnikih smo storitev zaključili.

Starejša populacija z leti postaja čedalje bolj številčna. Veliko uporabnikov in njihovih svojcev prepozna veliko kvaliteto za življenje, če lahko starejši človek, z občasno organizirano pomočjo, živi doma, zato postaja storitev pomoč na domu vedno bolj zaželen in sprejeta s strani družine kot tudi skupnosti.

Zavod DOMANIA se v skladu s svojim programom trudi, da bi nadgradili izvajanje pomoči na domu tudi s povezovanjem uporabnikov storitve.

Želimo si, da bi se uporabniki med sabo spoznali in občasno družili ob skupnih dogodkih. V ta namen smo v mesecu juniju 2019 organizirali piknik z družabnim srečanjem, ki je potekal v prostorih Lovske družine v Črncih pri Apačah, v mesecu decembru 2019 predpraznično božično čajanko s kulturnim programom v Bodoncih.

Pri organizaciji vseh dogodkov so sodelovali nastopajoči in predstavniki lokalnih skupnosti z vseh občin, kjer smo v letu 2019 izvajali storitev; občina Puconci, Rogašovci, Apače, Radenci, Podvelka in Ribnica na Pohorju. Vsi dogodki so doživeli pozitivne odzive in nam dali vedeti, da delamo dobro, da so omenjena druženja priporočljiva in zaželjena, zato želimo tovrstne dogodke le še nadgraditi in izboljševati. Vendar pa je tukaj potrebno pohvaliti veliko samoiniciativnosti socialnih oskrbovalk, ki so pripravljene uporabnike pripraviti in tudi s službenimi avtomobili pripeljati in spremljati na dogodkih. Kot vemo, je večina uporabnikov pomoči na domu takih, ki živijo sami in nimajo nikogar, ki bi jih pripeljal na naše dogodke, zato je pomembno veliko usklajevanja in timskega dela pri pripravi tovrstnih srečanj.

Kot majhen pozitiven kamenček v mozaik vsakdana, smo dodali praznovanje rojstnih dni uporabnikov; vsakega uporabnika se spomnimo s čestitko in majhno pozornostjo.

Naša vizija in poslanstvo vključujeta krepitev vezi med uporabniki, zmanjševanje občutka osamljenosti in dodajanje smiselnosti v življenje starega človeka. Prizadevamo si, da se stereotipi o staranju in starosti ovržejo; da se »jesen življenja« razume kot polno in dragoceno obdobje, polno modrosti, možnosti in izzivov. Star človek pa kot dejaven in polnopraven član skupnosti, ki lahko s svojimi idejami in znanjem pripomore k splošni dobrobiti vseh.

D.Š.: 67458670 19
M.Š.: 1617290
TRR: 0488 1000 1447 579

Domania,
Zavod za dnevno varstvo
starejših in pomoč na domu

t/f: 02 545 91 83
e: info@domania.si
Puconci 79
9201 Puconci

Za zvišanje kvalitete življenja bolnim ali zdravim starejšim, veliko pripomore že razumevanje njihovih stisk, občutek sprejetosti, pripadnosti in topla beseda, ki jim jo lahko naklonimo. Vsi zaposleni v Zavodu DOMANIA se trudimo biti strpni, prijazni, sočutni in delati v skladu z Kodeksom etičnih načel v socialnem varstvu. Svoje znanje nadgrajujemo z izobraževanji in supervizijami. Ob pritožbah uporabnikov in svojcev se z ustrezno komunikacijo potrudimo težave čim prej razrešiti, skleniti kompromise in vzpostaviti ustrežnejši način dela.

Temeljno poslanstvo našega Zavoda je zvišati kakovost življenja v tretjem življenjskem obdobju in lajšati stiske tako samim oskrbovancem, kot tudi njihovim družinskim članom.

Opažamo pa, da je potreba po izvajanju pomoči na domu dokaj velika, kar je tudi posledica rasti deleža najstarejšega prebivalstva, razpadanja medgeneracijske povezanosti in solidarnosti ter odpovedi tradicionalne skrbi družine in sosedstva za onemoglega starega človeka.

Zavedamo se, da je za starejšega ali bolnega človeka pogosto temeljni problem odhod iz domačega okolja. Biti v okolju, kjer človeka vežejo vse življenjske navade in kjer se dobro znajde, ve kje je kaj, kjer so njegove stvari in kjer je vsaka stvar povezana z njegovim življenjskim spominom, ki je življenjska kvaliteta, ki jo lahko pomagamo uresničiti z dobro organizirano in kvalitetno izvedeno socialno varstveno storitvijo pomoč na domu v obliki socialne oskrbe.

Izpeljani projekti in dogodki zavoda Domania v letu 2019:

- izdelava velikonočnih izdelkov, marec 2019
- obdarovanje uporabnikov ob velikonočnih praznikih,
- organizacija piknika za uporabnike v Črncih, junij 2019
- udeležba v Projektu „Pametne vasi za jutri“, občina Apače,
- priprava in organizacija predbožične čajanke za uporabnike storitev v Bodoncih, december 2019,
- predavanje in delavnica –Vaje za spomin v Lendavi, 28.november 2019,
- predavanje in delavnica - Vaje za spomin v Puconcih, 18. december 2019,
- izdelava božičnih izdelkov za uporabnike, december 2019
- obdarovanje uporabnikov ob božičnih praznikih,
- redno srečevanje na mesečnih sestankih in supervizijah.

Zaposleni v Zavodu Domania želimo spodbujati medčloveško sožitje v družbi, zagotavljati kakovostno staranje v občini Apače ter preprečevati ali reševati skupne osebne in socialne težave mladih in starejših.

D.Š.: 67458670 20
M.Š.: 1617290
TRR: 0488 1000 1447 579

Domania,
Zavod za dnevno varstvo
starejših in pomoč na domu

t/f: 02 545 91 83
e: info@domania.si
Puconci 79
9201 Puconci

Želimo ustvariti pogoje, da bi starejši, bolni in invalidni občani imeli čim dalj časa možnost živeti doma, ostali aktivni in integrirani v svojem domačem okolju.

*Starost ne prihaja sama, pravi slovenski pregovor, s seboj prinaša bolezni in druge tegobe.
Vendar pa je lahko tudi lepa, če jo le znamo sprejeti in smo ji kos.*

D.Š.: 67458670 21
M.Š.: 1617290
TRR: 0488 1000 1447 579

